

Dr. vitéz Roncsik Jenő munkássága a Magyar Tűzoltó Szövetségben

Dobson Tibor ddtb., elnök

Az MTSZ bemutatása

- 146 éves múlt
- Az MTSZ jogelődje (MOTSZ) alapítva 1870-ben, gróf Széchenyi Ödön által
- 2013-as szövetségi reform: az 1870-1945 között fennálló MOTSZ-hez hasonlóan **ismét egységes**
- Minta: *Elődeink által lerakva!*

Dr. vitéz Roncsik Jenő és az MTSZ

- MOTSZ: 1870-1945 között több mint 200 ezer tűzoltót tömörített
- Kiemelt fontosságú szervezet a tűzvédelemben, tisztségviselői a magyar tűzvédelem kiemelkedő alakjai
- Roncsik Jenő tevékenysége összefonódott az MOTSZ tevékenységével

Az MOTSZ tevékenységének fókuszpontjai

- **elméleti képzések:** tűzoltó szakkönyvek és kiegészítő tűzrendészeti szakirodalom
- **gyakorlati képzések:** tűzoltó alap és tiszti tanfolyamok, vizsgák, gyakorlatok
- **„tűzoltói presztízs”:** egységes egyenruha, egységes rangjelzések, kitüntetések
- **tűzoltó szakma képviselete:** tűzoltók helyzetének rendezése, lobbitevékenység, tűzrendészet megreformálása
- **közösségépítés:** határon túli tűzoltókkal való kapcsolattartás, ünnepek
- **tűzrendészet egységesítése és korszerűsítése**

MOTSZ: elméleti képzések

„A Magyarországon tartózkodó német és osztrák tűzoltótisztek kedden délután érkeztek Szegedre, hogy tanulmányutjukon megtekintsék a szegedi tűzoltóság szervezetét [...]

Dr. Roncsik Jenő debreceni tűzoltófőparancsnok a magyar tűzoltótiszt-képzésről tartott felolvasást.”

MTI, 1929. május 15.

MOTSZ: elméleti képzések

- A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség számos szakkönyvet, elméleti forrásmunkát jelentetett meg fennállása alatt.
- Cél: megbízható, hiteles szakirodalom-gyűjtemény összeállítása
- Finanszírozás
 - tiszteletdíj a szerzők számára
 - a kiadás költségeinek rendezése

MOTSZ: elméleti képzések

Roncsik Jenő által jegyzett munkák:

- A tűz pusztításai Debrecenben (Debrecen, 1925)
- Megelőző tűzrendészet I-II (Budapest, 1929)
- A céhek a tűzoltás szolgálatában (Budapest, 1932)
- Debrecen város tűzrendészetének vázlatos története (Budapest, 1934)
- A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség hatvanéves története (Debrecen, 1935)

MOTSZ: elméleti képzések

Roncsik Jenő által jegyzett munkák:

- A magyar tűzoltó irodalom (Budapest, 1938)
- Gróf Széchenyi Ödön (Budapest, 1938)
- A tűz pusztításai Debrecenben (Budapest, 1939)
- Vármegyei és járási tűzrendészetí felügyelők kötelességei és magatartásuk általában (kiadás helye és éve ismeretlen)

MOTSZ: elméleti képzések

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség hatvanéves története

- kiemelkedően fontos mű
- a szervezett magyar (országos) tűzvédelem első hatvan évének krónikája
- szakmai forrásmunka, korrajz
- tűzrendészeti leírás, történelmi háttér

MOTSZ: gyakorlati képzések

„Tegnap tartották meg a Hajdu megyei és Debrecen városi tűzoltószövetség tanfolyamának záróvizsgáját. [...] A tanfolyamon résztvett 49 hallgató mind sikeresen vizsgázott, ami dr. Roncsik Jenő debreceni tűzoltófőparancsnoknak az érdeme.”

MTI, 1925. augusztus 28.

MOTSZ: gyakorlati képzések

- Az MOTSZ fontos feladatának tekintette az egységes, szakmailag stabil képzést.
- Célok:
 - a magyar tűzrendészet megreformálása
 - a magyar tűzoltók munkájának biztonságosabbá tétele
 - szakmai fejlődés
- Roncsik Jenő munkássága
 - az MOTSZ előadójaként járta a vidéket
 - tanfolyamokat szervezett, előadásokat tartott
 - vizsgákra készítette fel a tűzoltókat
 - vizsgáztatott

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam vizsgarendje 1929. június 17—23-ig.

Nap	8—12	3—6
Hétfő június 17.	A tűzoltás története, szervezete és szolgálata. Tűzielzés. Dr. Roncsik, Papp.	Rend- és szorgyakorlat vezénylése. Támadás. Dr. Roncsik, Papp.
Kedd június 18.	A tűz keletkezésének okai, a megelőző tűzrendészet a nyomozás. Teasdale, Dr. Roncsik.	Rend- és szorgyakorlat vezénylése. Támadás. Dr. Roncsik, Papp.
Szerda június 19.	A tűzrendészet jogrendszere. Dr. Marinovich, Papp.	Rend- és szorgyakorlatok vezénylése. Támadás. Dr. Balogh, Papp.
Csütörtök június 20.	Villamossági ismeretek. Kausér, Dittrich.	Rend- és szorgyakorlatok vezénylése. Támadás. Dr. Balogh, Dittrich.
Péntek június 21.	Műszaki, kémiai és fizikai ismeretek. Konok, Dittrich.	Rend- és szorgyakorlatok vezénylése. Támadás. Dr. Balogh Dittrich.
Szombat június 22.	Építésrendészet. Császár, Teasdale.	Rend- és szorgyakorlatok vezénylése. Támadás. Dittrich, Teasdale.
Vasárnap június 23.	Megelőző tűzrendészet és taktikai támadás. Iras- beli vizsga. Erdély, Teasdale.	
Hétfő június 24.	A tűzoltói taktika. Vizszerzés. Mentés. Erdély, Dr. Balogh.	
Kedd június 25.	A tűzoltószerkek és azok kipróbálása, gondozása, elhelyezése. Dittrich, Erdély.	
Szerda június 26.	Első segélynyújtás. Dr. Balogh, Dr. Marinovich.	
Csütörtök június 27.	Leszerelés. Záróünnepély.	

MOTSZ: a tűzoltók ünnepe

„Szeged szabadkirályi város hivatásos tűzoltósága szombaton ünnepli fennállásának ötvenéves jubileumát. Az ünnepségekre [...] Szegedre érkeztek: [...] Széchenyi Viktor dr. a Magyarország Országos Tűzoltószövetség elnöke, Marinovich Imre dr., a MOTSZ alelnöke, [...] Roncsik Jenő debreceni [...] tűzoltófőparancsnok”

MTI, 1929. szeptember 27.

MOTSZ: a tűzoltók ünnepe

- Az MOTSZ-en belül a tűzoltó testületek összetartozásuk, kitartásuk jeleként ünnepelték fennállásuk évfordulóit.
- Célok:
 - a tűzoltói közösségek erősítése
 - a folytonosság megteremtése
 - a múlt értékeinek megőrzése, hagyományok
- Roncsik Jenő munkássága
 - az MOTSZ tisztségviselőjeként képviselte a szövetséget az eseményeken
 - az MOTSZ nevében adott át kitüntetések, elismeréseket

MOTSZ: a tűzoltók támogatása

„A munkácsi városháza nagytermében tegnap adta át dr. Roncsik Jenő a Magyar Országos Tűzoltószövetség főtitkára, a szövetség ezer pengős jutalmát a hősi halált halt Sepentál Ferenc tűzoltó özvegyének és árváinak.”

MTI, 1939. február 9.

MOTSZ: a tűzoltók támogatása

- A tűzoltók anyagi, erkölcsi támogatása, gondoskodás, egészségügyi rehabilitáció
- Célok:
 - a tűzoltói közösségek erősítése
 - üzenet a tűzoltók felé: „gondoskodunk rólatok”
 - erkölcsi iránymutatás
- Roncsik Jenő munkássága
 - az MOTSZ képviselete az eseményeken
 - személyes példamutatás

MOTSZ: a tűzoltók elismerése

„Hajduböszörmény, március 24. Az Országos Tűzoltó Szövetség szolgálati éremmel tüntette ki [a város számos tűzoltóját]. Az érmeket vitéz Roncsik Jenő vármegyei tűzrendészeti felügyelő a hajduböszörményi önkéntes tűzoltóegyesület közgyűlésén ünnepélyes keretek között adta át a kitüntetetteknek.”

MTI, 1932. március 24.

MOTSZ: a tűzoltók elismerése

„[...] A jelentés adatai szerint a vármegyei tűzoltó szövetség és tűzrendészeti felügyelőség megalapozta és nagy lépéssel fejlesztette tűzrendészetünket. [...] vitéz dr. Kiss Lajos és vitéz dr. Roncsik Jenő országos előadónak pedig a tűzrendészeti törvény elkészítése körül kifejtett munkásságukért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet mondott.”

Békés – „A Vármegyei Tűzoltó Szövetség közgyűlése”,
1936. június 20.

MOTSZ: a tűzoltók elismerése

- A tűzoltók önfeláldozó szolgálatának elismerése
- Célok:
 - a tűzoltói közösségek erősítése
 - a tűzoltó munka elismerése, pozitív visszajelzés
 - gesztus a tűzoltó társadalom felé
- Roncsik Jenő munkássága
 - az MOTSZ protokoll-jellegű képvisellete
 - kitüntetések átadása
 - az MOTSZ elnökségi tagjaként részvétel pl. a szolgálati érdemérmek megtervezésében, a gyártási folyamatok felügyeletében, az érmek átadásában

MOTSZ: a tűzoltás ügyének képviselője

„[...] meg vagyok győződve, hogy a Magyar Országos Tűzoltószövetség, valamint a Szövetség kötelékébe tartozó tűzoltó testületek újból megindítják a múlt évben elrekedt akciót és az egész vonalon fel fog lángolni a követelés, hogy végre nálunk Magyarországon is a biztosítótársaságok a tűzoltóság fenntartásához megfelelő hozzájárulást adjanak.”

Nyírvidék – Szabolcsi Hírlap: dr. Roncsik Jenő cikke

1935. augusztus 15.

MOTSZ: a tűzoltás ügyének képviselője

- Egységes egyenruházati és rangjelzési szabályzat
 - tűzoltás társadalmi elismertségének növelése, egységes arculat (1900-ig teljesen kaotikus egyenruházati viszonyok)
 - alá- fölérendeltségi viszonyok, hierarchia egyértelművé tétele (különböző posztok, beosztások csak alapján jól azonosíthatók)
- Érdekképviselő, lobbizás: a tűzoltók bérrendezése
 - az I. világháború után a helyi törvényhatóságok alacsonyabb fizetési státuszba sorolták a tűzoltókat
 - MOTSZ-lobbizás: a tűzoltók magasabb képesítésű és szaktudású fizetési
- Érdekképviselő II.: tiszti követelmények
 - MOTSZ-kezdeményezés: a tiszteknél érettségi (vagy azonos szintű) végzettség
 - tűzoltófőparancsnokok esetén főiskolai (vagy azonos) végzettség

MOTSZ: légmentelmi erőfeszítések

„A debreceni [...] kerületi tűzoltótanfolyamon a tanfolyam parancsnoksága [...] felvette a tantárgyak közé a légi és gázvédelmi előadásokat is [...] A tanfolyam [...] parancsnoka dr. vitéz Roncsik Jenő tűzoltófőparancsnok [...] A [...] záróvizsgán [...] a hallgatók tényleges robbantó-, gyújtó- és füstbombákkal bemutatott légi támadást utánzó védelmet mutattak be [...]

Tűzrendészeti Közlöny, 1933. augusztus

MOTSZ: légoltalmi erőfeszítések

- Légoltalmi szakirodalom (állandó melléklet a Tűzrendészeti Közlönyben)
- 88 000 / 1939 H.M. utasítás: „fokozottabb és felelősségteljesebb munkával terhelte meg a tűzoltóságokat”
- 1941: összefoglaló légoltalmi tankönyv tűzoltóságok számára
- Célok:
 - tűzoltók légoltalmi továbbképzése
 - lakossági felvilágosítás
 - csapásmérés utáni veszélyfelszámolás
- Roncsik Jenő aktívan részt vállalt a légoltalmi oktatási tevékenységben

MOTSZ: nemzetközi kapcsolattartás

„Tűzoltókongresszus Jugoszláviában. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetséget dr. vitéz Roncsik Jenő [...] a Szövetség elnöki tanácsának tagja és Andréka Bertalan [...] szövetségi titkár képviselték.

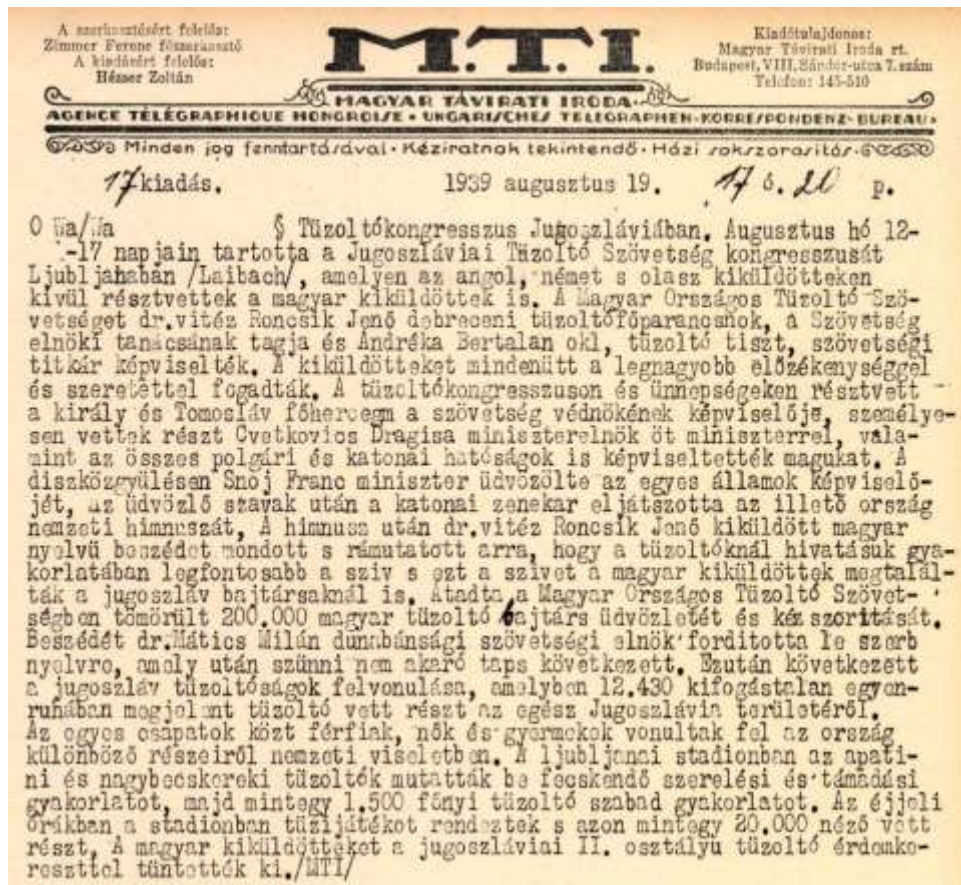
[...] A himnusz után dr. vitéz Roncsik Jenő kiküldött [...] beszédet mondott s rámutatott arra, hogy a tűzoltóknál [...] legfontosabb a szív [...]”

MTI, 1939. augusztus 19.

MOTSZ: nemzetközi kapcsolattartás

- Az MOTSZ mint a Nemzetközi Tűzoltó Szövetség tagja
- Nemzetközi szervezetekkel történő kapcsolattartás a kezdetektől
- Szakmai együttműködések, tapasztalat- és tudáscsere
- Roncsik Jenő
 - elnökségi előadóként protokolljellegű eseményeken vett részt
 - képviselte az MOTSZ-t ezeken az eseményeken (tűzoltó kongresszus, ünnepségek stb.)

MOTSZ: „Határon túli” magyar tűzoltók

„A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség részéről [...] dr. vitéz Roncsik Jenő főparancsnok vezetésével kiküldött bizottság járja hetek óta a felszabadult felvidéki városokat, hogy az ottani tűzoltó egyesületeket bekapcsolják a Tűzoltó Szövetségbe. A Felvidék több mint 800 tűzoltótestülete nagy szeretettel fogadja a Szövetség kiküldötteit és nagy lelkesedéssel jelenti be csatlakozását [...]”

MTI, 1939. január 21.

MOTSZ: „Határon túli” magyar tűzoltók

- MOTSZ: a magyar tűzoltótestületek és -közösségek határoktól független képviselete, összefogása
- Trianoni békeszerződés: magyar területek elcsatolása, magyar tűzoltó testületek kerülnek ki a szövetség fennhatása alól
- Területi revíziók
 - 1938 – I. bécsi döntés: Felvidéki területek visszacsatolása
 - 1940 – II. bécsi döntés: Székelyföld visszacsatolása
 - 1941 – Délvidék megszállása és visszafoglalása

MOTSZ: „Határon túli” magyar tűzoltók

- MOTSZ: „régi-új” tűzoltó testületek munkába történő visszakapcsolása, kapcsolatfelvétel
- *„1940. jan. 12. – Szent-Imrey Pál, Abauj-Torna vármegye alispánja a vármegyei tűzoltó szövetség megalakulása céljából vasárnap délelőtt 11 órára Kassára közgyűlést hívott egybe. A kassai közgyűlésen a vármegyei kiválóságokon kívül megjelenik a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség képviselője [...]”*
- Az MOTSZ küldöttsége, Roncsik Jenő vezetésével, heteken keresztül utazik a visszacsatolt területeken városról városra
 - testületek meg- és újjáalakítása
 - egyeztető munka
 - közösségbe történő visszakapcsolódás

Roncsik Jenő, az MOTSZ megkerülhetetlen alakja

„A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére az ország tűzrendészetének fejlesztése terén szerzett érdemei elismeréséül [...] vitéz Roncsik Jenő dr. Debrecen sz. kir. város tűzoltófőparancsnok, Hajdu vármegye tűzrendészeti felügyelőjének a Magyar Érdemrend tisztikeresztjét adományozta.”

MTI, 1940. július 3.

Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!

